

II Trobada d'Escoles Junts per la llengua

El dissabte 9 de maig de 1998 se celebrà en el passeig de Vara de Rey la II Trobada d'Escoles "Junts per la llengua", que reuní milers de persones que varen voler mostrar el seu suport a la necessitat de seguir avançant en el procés de normalització i que el català ocupi el lloc que li correspon a l'ensenyament.

La trobada va comptar amb un ampli programa d'activitats estructurades al voltant de tallers, jocs i actuacions. Els escolars podien aprendre a fabricar els seus propis instruments musicals, els jugarolls tradicionals, elaborar una enquesta sociolingüística, enregistrar un programa de televisió, realitzar jocs d'enginy, dibuixar una samarreta, participar en tallers de titelles, de ball pagès, de graffits, de ceràmica. Tota la tarda i nit va ser amenitzada pels grups Digue'm moro i afarta'm i Aires Formenterencs, amb Isidor Marí.

A Formentera la celebració es va fer a la plaça de Sant Ferran, sota el lema "La llengua és la clau", també amb un ambient lúdic i festiu i amb una nombrosa participació. Com a Eivissa, també es muntaren diversos tallers i jocs. La jornada acabà amb l'actuació del grup d'animació Foc i Fum.

La II Trobada d'Escoles va merèixer, a mitjan desembre, el premi Emili Darder, atorgat a Palma per l'Obra Cultural Balear.

Manifest

Estimades amigues, estimats amics:

Estam aquí, un any més, com diu el lema d'aquesta Trobada d'Escoles, "junts per la llengua". Junts per la llengua: amb les activitats participatives d'aquesta jornada, que es fa simultàniament a totes les illes Balears i Pitiüses, volem expressar amb força i celebrar festivament la nostra determinació de treballar units pel futur i per la plenitud de la llengua pròpia d'Eivissa i Formentera. I ho feim —que quedi ben clar— no

per cap pretensió exclusivista, sinó com a expressió franca i solidària d'un dret universal, que reconeixem a qualsevol altra comunitat lingüística del món, al mateix temps que reclamam que es reconegui a la nostra: el dret de cada poble a viure plenament en la seua pròpia llengua dins del seu territori històric. Només volem fer servir la nostra llengua a ca nostra normalment, sense dificultats, i en tots els aspectes de la nostra vida, com fan a ca seua tots els pobles lliures del món.

És en el marc d'aquest principi bàsic de respecte recíproc a la

plenitud de funcions de cada llengua en el seu espai, que té sentit parlar del respecte a les altres llengües presents en la nostra societat. La nostra llei de normalització lingüística, mal coneguda i mal aplicada, ho diu ben clarament a l'exposició de motius: "L'oficialitat de la llengua catalana es basa en un estatut de territorialitat, amb el propòsit de mantenir la primacia de cada llengua en el seu territori històric. L'oficialitat del castellà, establerta per la Constitució a tot l'Estat, es basa en un estatut personal, a fi d'emparar els drets

lingüístics dels ciutadans, encara que la seva llengua no sigui la pròpia del territori”.

Així ho han entès molts d'eivissencs d'adopció, que fan molt bé de mantenir la seua llengua originària, castellana o estrangera, però que han assumit també sense reserves la llengua de la terra on viuen i l'han après prou bé per entendre-la o per parlar-la, igual com els eivissencs hem après castellà i altres idiomes. A totes aquestes persones que prac-

tiquen espontàniament l'autèntica tolerància, amb naturalitat i sense pretensions, volem fer-los arribar el nostre reconeixement públic més sincer. Sabem que també són o podrien ser presents aquí amb nosaltres, Junts per la llengua.

Lamentablement, també veim que n'hi ha d'altres que per comoditat, per inconsciència o per mala fe, es mantenen completament al marge de la nostra llengua, i no fan res per aproximar-

PEDRO MARIA ASENSIO

Milers de persones que varen voler mostrar el seu suport a l'avanç de la normalització del català i que la nostra llengua ocupi el lloc que li correspon a l'ensenyament, participaren a la II Trobada d'Escoles.

s'hi; al contrari, n'hi ha que disfressats de defensors “del ibicencio y del castellano” es dediquen a sembrar la discòrdia i a boicotejar els pocs espais en què l'ús escolar de la nostra llengua comença a ser normal, inventant víctimes d'una fictícia imposició. Per a tots ells la nostra commiseració. No podem silenciar la profunda llàstima que ens fa la seua cínica tergiversació del sentit de convència i dels esforços de supervivència d'una llengua amenaçada.

Perquè la nostra llengua –diuem-ho ben fort i ben clar– continua amenaçada i encara es troba en perill de desaparició. Precisament fa pocs dies que la Conselleria d'Educació i Cultura ha donat a conèixer dades que indiquen que més d'un 40 % de

la població d'Eivissa i Formentera fa un ús escàs o nul de la nostra llengua, quan l'any 1986 aquesta proporció era d'un 37 %.

Volem fer un crit d'alerta a tothom davant d'aquesta tendència. Un crit d'alerta i una crida a l'actuació de tota la societat, perquè cadascú té la seua part de responsabilitat en aquesta situació.

Els pares, els estudiants i els professors que constituïm la comunitat educativa d'Eivissa i Formentera som conscients de la responsabilitat que tenim en el futur de la nostra llengua. Estam aquí precisament per deixar constància de la nostra voluntat de construir un futur de convivència lliure, culta i pròspera, en què totes les cultures tenguin un lloc i a ca nostra es pugui viure normalment en la nostra llengua catalana de sempre.

del sistema educatiu són limitats. I sobretot perquè l'escola, tota sola, no pot construir el futur que desitjam. Ha de ser tota la societat, com dèiem, la que assumeixi aquest projecte de futur.

Han de ser totes les administracions públiques, locals, autonòmiques i estatals, les que usin normalment la llengua catalana,

comptades excepcions— no destinin ni tan sols la meitat dels seus espais a la llengua pròpia d'aquestes illes.

Ara que tenim tantes sales de cine, també costa d'entendre que no puguem veure mai les pel·lícules produïdes i doblades en la nostra llengua. O que costi tant trobar en un racó de les botigues algun llibre, algun vídeo o algun programa informàtic en català. I en canvi sabem que se'n publiquen cada dia més.

I sobretot, és un escàndol que les empreses i els professionals —els establiments turístics, comercials, oficines i despatxos de tota classe—, que moltes vegades es preocupen per atendre el públic en llengües diverses, pràcticament sempre ignoren la nostra llengua en la retolació, en els impresos i en les relacions orals.

El futur de la nostra llengua també està en mans de tots aquests sectors de la societat. Són els directius de les administracions, dels mitjans de comunicació i de les empreses, els que decideixen assegurar o negar el futur de la nostra llengua, i necessitam que també estiguin aquí, no uns quants, sinó tots, tots Junts per la llengua.

Només així les escoles podran avançar en el camí de normalització que han començat. Una normalització perfectament possible, perquè formam part d'una comunitat lingüística amb uns set milions de parlants: més que molts de països europeus (com Dinamarca, Noruega o Finlàndia). Si tots actuam Junts per la llengua, amb decisió, amb confiança i energia, podem aconseguir-ho. I ho aconseguirem, gràcies a tots. ■

Com ja dèiem ara fa un any, sabem ben bé que el futur de la nostra llengua es troba en bona part en mans de les escoles i dels centres d'ensenyament, i en mans de la joventut. És vital que el sistema educatiu transmeti a tots els nous eivissencs uns coneixements actius i complets de llengua catalana i una estimació positiva i sincera per la nostra realitat cultural. I per això estam aquí, Junts per la llengua.

Però alerta: no podem deixar el futur de la nostra llengua exclusivament en mans de l'escola. En primer lloc, perquè els mitjans

oficial d'aquestes illes. Tenim dret a ser informats i atesos sense problemes en la nostra llengua, de paraula i per escrit, per totes les administracions. Als països europeus civilitzats amb diverses llengües oficials, com Suïssa, Bèlgica o Finlàndia, seria inconcebible que un idioma oficial fos ignorat o rebutjat, com passa aquí, pels jutjats o per la policia.

Necessitam igualment una presència normal de la nostra llengua en els mitjans de comunicació. No té sentit que la premsa, la ràdio i la televisió que es fan a Eivissa i Formentera —amb